

Valið í Bretlandi og Føroyar

Oddagrein

TAD stundar nú móti vali í stóra grannalandi okkara, Bretlandi. Hvat so, hvat kemur tað okkum við munnu mong spyrja. Hoast ein hevur ílt við at imynda sær, hvønn tyding eitt vali í Bretlandi skal hava fyri Føroyar, so er kortini greitt, at møguligar stjórnarbroytingar í hesum næsta grannalandi okkara, kunnu koma at ávirka okkum so ella so.

SUM er hava vit tætt samstarv við Bretland á fleiri økjum. Her hugsa vit ikki minst um soluna av fiski, bæði lüdgjörðum fiskavörum og so eisini feskum fiski. Rutusambandið millum Føroyar og Skotland, sum SL hevur bygt upp hesi seinastu árin, var við til at byggja brú millum londini, og ein vaksandi samvinnu varð við at taka seg upp. Nú óvissa er um hesa sigling er ílt at siga, hvussu verður við samvinnuni.

HVUSSU kann so ein nýggj bretska stjórn vera við til at menna samvinnuna við Føroyar? Sjálfandi eru Føroyar bert ein litl blettur á heimskortinum hjá eini bretska stjórn, men hyggja vit íkring okkum, so hóast teir stóru møguleikar, sum liggja í eini komandi oljvinnu á øllum Atlantsmótinum.

DUGA vit at bera okkum rætt at og fer ein komandi Laborstjórn at vísa Atlantsmótinum stórra ans, so er greitt, at tað liggja enn óroyndir møguleikar fyri samvinnu við henda stóra granna okkara.

MARKNATRÆFTAN er kanska mest tyðandi málið, sum er millum Føroyar og Bretland. Tá hugsað verður um, hvussu órimuligt og viðgengt upprunaliga kravið hjá konservatívu stjórnini var, so kann marknapolitikkurin hjá eini komandi Laborstjórn bert vera meira rimuligur. Tað skal vera von okkara, at ein komandi arbeiðsárstjórn í Bretlandi fer at vísa Føroyum ans og hari eisini at ganga froyingum meira á móti í marknapurninginum. Hetta er at meta sum lyknil til eitt ríkt og blómandi samstarv á flest øllum økjum.

TANN fyri Bretland livstíðandi oljuídnadurin hevur so sannliga eisin bruk fyri, at ein skulagóð loysn fæst á marknatræftum. Og tess rimuligari bretska stjórnin fer at verða mótvægis froyiskum krøvum um miðlinju, tess lættari verður tað hjá ídnadinum í báðum londum at samvinnu um menningina av øllum hesum nýggja oljulandslutinum.

EIN tyðandi livæðr og fortreyt fyri eini øktari samvinnu er at fáa fasta sigling og ella flugvng millum okni. Nú tað vísir seg, at vera so sum so við froyiska áhuganum ella kapitalinum, er tað tá ikki rætt at spyrja, um ikki bretar og skotar sjálvir voru sinnadur at vera við í eini slíkari sigling ella entá at standa fyri henni? Vit vita, at P&O, sum rókir siglingina við Bretlandsstendur, hevði eisini verið fort fyri at átkið sær - t.d. í samstarvi við froyingar - at fingið fasta farleið millum Skotland og Føroyar. I tað stendur m.a. sama P&O fyri siglingini millum Skotland og Bergen. Tað undrar okkum, at ikki Smyril Line skal vera áhugað í hesi farleið, tá hugsað verður um, hvussu stór framtíð kann vera í henni.

FEKST ein semja um markið, so attu vit froyingar at tikið stig til at ment samvinnuna við Stórabretland. Hetta átti at verið gjørt miðvíst. Tað er greitt, at betri viðurskift millum londini hovdu kunnað fingið bretar at skilt stóðu okkara betur, tá talan er um grindadráp.

TÁ hugsað verður um kósina hjá bretska stjórnini í marknaðseminum, so biða vit eftir at vita, hvør kósir verður hjá eini Laborstjórn. Eftir okkara tykki eigur hon at seta seg niður og meta um teir stóru møguleikar, ið liggja fyrí framman í einum samstarvi við Føroyar um bæði olju og fisk og mangt annað. Heltur enn bara at fara víðari við politikkinum hjá teimum konservatívu. Bretland skyldar froyingum stórra virðing enn órimulig krøvini landið setti um mark. Ein bretska Laborstjórn fer kanska at minnast langur aftur, ja aftur til árin undir kríggjum, tá froyingar ikki bíldu seg aftur at sigla fisk til Bretlands í vandasjógv.

Sosialurin

Viðmerking

Vilhelm Johannesen, lögtingsmaður:

Løgmaður eigur at taka hendur í egnan barm

Tað ber ikki til, at nakað er galið við øllum teimum, sum lögmaður umgongst. At hesi eru ómøgulig og hava samstarvstrupulleikar. Tað má vera nakað galið við lögmanni sjálvum!

Døminu um, at lögmaður ikki kann samstarva, eru nu so nógv í tali, at tíðin er komin hagar til, at lögmaður má taka hendur í egnan barm og fara undir eina alvarsama sjálvransakan.

Tað var ikki meira enn gott og væl eitt ár lóðið, frá tí at lórnadurin í sambandsflokkinum, Edmund Joensen hevði tikið við sum lögmaður og samgonguleiðari, og vit kundu staðfesta, at splít var komið í hansara egnu flokk. Sambandsstjórnin í Finnboi Arge segði seg úr sambandsflokkinum. Orsøkin til útmeldingina hjá Finnboi Arge, var ósemja við flokksformannin og samgonguleiðaran Edmund Joensen, lögmann.

Bert nakrar mánaðar seinni var greitt, at ley bæði umbodini, sum javnaðarflokkurin hevði sett í landsstýrið, ikki longur kundu samstarva við Edmund Joensen. Úrslitið varð, at Jóannes Eidesgaard og Andrias Petersen fóru úr landsstýrinum og at javnaðarflokkurin tók seg burtur úr samgonguni. Men lögmaður vísir tað fyrí hesum, Hann lekk tolkaðokkin við í samgonguna og um so var, at Jóannes Eidesgaard og Andrias Petersen voru orsøkin til samstarvstrupulleikarnar, so skuldi ein trú, at nú var fríður og óngin

vandi. Nú kundi almenningurin rokna við samroðri og góðum áralag í Tinganesi.

Men gakk. Tað gingu bert nakrar tíar vikur, so hevði lögmaður longu lagt seg út við landsstýrismennirnir hjá tolkaðokkinum og annar teirra, er meir enn tá einu ferðina hótur við, at hann verður sagdur úr landsstýrismannastarvinum av lögmanni. Og seinastu tíðina hevur veruligt stríð tikið seg upp millum Edmund Joensen, lögmann, Órnægjin og landsstýrismannin hjá sjálvstýrisflokkinum, Sámal Petur í Girund hinumegin. Landsstýrismennirnir hjá verkamannafylkingini hava skilt so ofta, at har hava ikki verið stundir hjá lögmanni at bírta klandur og stríð við teir, so her kunnu vit bara siga: Hví so spyrst.

Í tí nógv umrødda málinum um Framtaksgerundin og Føroya Fiskavirking, hava vit staðfest, at ein meirluti av tí eftirverandi sambandsflokkinum uppá sjei tinglimur, var ósamdir við lögmannin í hesum málinum. Og nú um dagarnar bórast tíðindi um samstarvstrupulleikar og ósemju á einum avisum vinnuvirki, sum stendur Edmund Joensen ógvuliga nær, men av tí, at hetta ikki beinleiðis hevur nakað við politikkinn at gera, skal eg ikki koma nærri inn á tað. Tað er heldur ikki

neyðugt. Tí døminu um samstarvstrupulleikar á politiska økinum, har Edmund Joensen, lögmaður er annar parturin, tróta ikki.

Tað allar seinasta og mest óhugnaliga er, at lögmaður nú hevur sent øllum teimum froyisku lögsmálanum krigsávbjóðing við at blanda seg uppí, hvat loftmálarin bera fram. Hann hevur enn tá kravt at ávisur landsstýrismáður skal í sjónvarpið at siga eitt ella annað. Hetta er eitt fullkomuliga ókent lýrighið í øllum frælsum londum við demokratiskum stýrislag. Slíkt fær okkum at hugsa um fyrrverandi kommunistalondini, um Nazi-Týskland og onnur líknandi einaræðisland, har mannaættindini ikki verða vírd. Hetta kemur als ikki fyrí í nokrum demokratiskum landi og átti tí heldur ikki at komið fyrí her hjá okkum.

Í seinasta valskeiði og uppundir lögtingsvalið í 1994 segði sambandsflokkurin seg at hava allar loysnirnar. Eg havi ongur loysnir sæð og dugi heldur ikki at homa nakrar loysnir frá sambandsflokksins síðu. Har er bara klandur og stríð. Vit, sum eru í tí politiska arbeiðinum - og nu eru so onnur, í tí pressan og úmsitingin, drigin uppí - ganga upp undir miðu í politiskum samstarvstrupulleikum, har

Samgonguleiðarin, Edmund Joensen, lögmaður í øllum lórunum er annar parturin. Ein fær hug at spyrja hví lögmaður ikki leggur frá sær.

Frá teimum frystu skúlarunum komi eg at hugsa um eina søgu úr eini lesibók. Søgjan var um ein gamlan og skirvishagan hjall. Hjallurin var so skirvishagan, at bara tað andaði ur hanakjaffi, sum tikið verður til, so stóð hann og vaggadi frá síðu til síðu. Hann átti at doftið niður. Men av tí at hjallurin ikki vísir, hvørja líð hann skuldi detta á, varð hann bara standandi.

Kann tað hugast, at Føroya Lögmaður anno 1997, er sum tann gamli hjallurin í lesibokini?

Tann 1. februar 1997

Vilhelm Johannesen

DANNY TRANSPORT

- tá okkurt skal koyrast ella goymast

Tlf. 19192

Blindastovnur Føroya

hevur opið mánadag-fríggjadag kl. 9-16.
Telefon 18222.

FLOGFRAKT * SJÓFRAKT

GREIDA ALLAN FLUTNING & ØLL PAPPÍR

Tlf. 12222